

178369 - Her kim Aşure günü oruçsuz sabahlarsa, daha sonra Aşure günü olduğunu bilirse, ne yapar?

Soru

Birimiz, Aşure günü olduğu bir günde yemek yerse, daha sonra O gün Aşure günü olduğunu öğrenirse, geri kalan günün kalanını şu hadisler gereğince oruç tutabilir mi? Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'in müezzini Aşure günü şöyle seslendi: Her kim bu gün oruçlu sabahlamışsa orucunu tamamlasın!. Her kim yemek yemişse günün geri kalanında yemek yemesin!" , Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem bir gün sahabeler: "Sizden bu gün yemek yiyen var mı? Sahabeler: bizden bazı kişiler yedi, diğerleri yememiş, Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem: geri kalan gününüzü oruçlu tamamlayın." Dedi. "Aşure günü orucunu tutsunlar, her kim günün başında bir şey yemişse günün geri kalanını oruçla geçirsin"

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Nafile bir orucu tutmak isteyen kimse, oruca gündüz de niyet edebilir, ancak farz olan oruç için niyet, geceleyin yapılması gerekir.

"Gündüz niyetiyle nafile orucun geçerli olmasının şartı: niyetten önce oruca engel olan bir şeyin olmaması,. şayet niyetten önce yemek, içmek vb. orucu bozan bir şey yapmışsa, tartışmasız orucu geçerli olmaz." (El mulahas el Fikhi 1/393)

İbn Kudame el Makdisi: "Bunun şartı niyetten önce bir şeyin yememesi olması veya onun orucunu bozacak bir şeyin yapmamasıdır. Şayet böyle bir şey yapmışsa ihtilafsız orucu geçerli olmaz " (El Muğni 3/115)

Ancak Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'in Aşure gününde ister yemiş olsun ister yememiş olsun herkesin orucu tamamlamasına yönelik emir vermesi ise; Aşure orucu onların hakkında farz

olması alakalı bir konudur. Nitekim farz olan bir oruçta yiyen kimse oruç tutması gerektiğini bildiği an yeme ve içmeyi hemen bırakması gerekir.

El İni, Aşure orucu hakkında şöyle dedi: “Herkes vacip olan bir oruçtu”. Umdatul Kari 10/304

Hafız İbn Hacer şöyle dedi: “Hadislerin genelinden anlaşıldığına göre (Aşure günü orucu) vacip bir oruçtu, çünkü oruç tutulmasıyla emir verildiği sabittir. Daha sonra tekrar teyit edilmiş, daha sonra Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem adına herkesin duyması için ilan verilmiş. Bunun üzerine o günün sabahında yiyen veya içen olanlara da orucun tamamlamasını emretmiş, daha da ötesi annelerin o gün içerisinde çocuklarını emzirmemesini emretmiş. Ayrıca Muslim sahihinde İbn Mesud’tan rivayet edildiğine göre: “Ramazan orucu farz olduğunda Aşure günü bırakıldı,” Malumdur ki mustehaplığı bırakılmadı, bilakis bugünüme kadar sünnet olarak devam etmektedir. Ancak terk edilen şey vacipliğidir. (Fethulbari 4/247)

İmam Nevevi Rahimehullah şöyle dedi: “Her kim oruç tutmamışsa oruç tutsun, ve her kim yemek yemiştirse akşama kadar orucunu tamamlasın” başka rivayette: “ Her kim oruçlu olarak sabahlamışsa orucunu tamamlasın, her kim oruçsuz sabahlamışsa günün geri kalanını oruçla tamamlasın” bu iki rivayetin anlamı: Her kim oruca niyet etmemişse orucunu tamamlasın, her kim orucu niyet etmemişse ve yemek yememişse ve ya yemiştirse günün geri kalanını günün hürmeti için oruçla geçirsın. Bu durum şek günü oruçsuz sabahlayan durumu gibidir. (Şerh sahih Muslim 8/13)

El Baci şöyle dedi: “Bu hüküm, Ramazan ayında günün bir kısmı geçmiş olsa dahi oruç tutması gerektiğini öğrendiğinde ister yemek yemiş olsun ister yememiş olsun yeme ve içmeyi bırakması gerekir.” El Munteak şerh el Muvatta 2/58

Ramazan orucu farz, Aşure orucu mustehap olduktan sonra söz konusu hüküm uygulanmaz. Bilakis Aşurenin hükmü diğer nafil oruçların hükmüne tabidir. Yani Aşure orucunu gündüz niyet ederek tutulabilir ancak bu niyetten önce orucu bozan herhangi bir şey yapılmamış olması gerekir.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah, Aşure günü olduğunu ancak gündüz ortasında hatırladı, yemek yemiş olmasına rağmen geri kalan gününü oruçlu geçirmesi geçerli olur mu?

Şeyh şöyle cevap verdi: Günün geri kalanını oruçla geçirse orucu geçerli değil, çünkü günün başında yemek yemiştir. Nafile oruç, orucu bozan her hangi bir şey yapmadığı takdirde gündüz oruca niyet edebilir. Fakat gündüzün ortasında orucu bozan bir şey yapan kimse gündüzün geri kalanını oruçla geçirmesi geçerli değildir. Böylece gündüzün başında orucu bozan bir şey yaptığı için daha sonraki oruç, ona fayda vermez. Fetava nur ala derb 11/2

En iyisini Allah bilir.